การพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Development of art learning skills about the elements of art using the learning process Learning Cycle-Based Thinking Process Teaching 4MAT System ,Mathayom 1, Demonstration School , Suan Sunandha Rajabhat University

ภาวิณี โสระเวช

Pawinee Sorawech

e-mail: pawinee.so@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์1)เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ และ2)เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อทักษะการเรียนรู้จากการเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MATกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 จำนวน 39 คน ใช้บทเรียน 12 เรื่อง มี 8 ขั้นตอน ดังนี้ 1) สร้างประสบการณ์ 2) วิเคราะห์ประสบการณ์ 3)บรูณาการการสังเกตไปสู่ความคิดรวบยอด 4)พัฒนาความคิดรวบยอด5)ปฏิบัติและปรับแต่งเป็นแนวคิดของตนเอง6)สร้างชิ้นงานตามความถนัดและความสนใจ7)วิเคราะห์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ และ 8) แลกเปลี่ยนความรู้ของตนกับผู้อื่น เกณฑ์การประเมิน คือ 1)ความถูกต้องแม่นยำ 2).ความสอดคล้อง 3).ลีลา จินตนาการ 4)การถ่ายทอดผลงาน และ5.)ด้านความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ผลการประเมินเรื่อง Story of the caste of color มีระดับ 90.56 อยู่ใน เกณฑ์มากที่สุด และค่าเฉลี่ยของบทเรียนเรื่อง Collaged interiors อยู่ในระดับ 74.90เกณฑ์ปานกลาง และค่าเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ 82.26 และความพึงพอใจต่อทักษะการเรียนรู้จากการเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ นักเรียนส่วนใหญ่สามารถศิลปะ การนำเสนอผลงานด้วยสื่อเทคโนโลยี ให้เกิดผลสำเร็จ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 48.50 นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร สื่อความหมายในงานศิลปะได้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 3.00

คำสำคัญ กระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้4MAT/ทักษะการเรียนรู้/ความพึงพอใจ

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop learning skills in art subjects on art elements and 2) to study the satisfaction of learning skills from learning art subjects on art elements using a process-based learning management model. Learn a model of teaching thought processes according to the learning cycle. The sample group consisted of 39 students in Grade 1, using 12 lessons, with 8 steps as follows: 1) creating experiences; 2) analyzing experiences. 3) Integrate observation into concept 4) develop concepts 5) practice and adapt them into their own ideas 6) create pieces according to their aptitudes and interests 7) analyze and apply them and 8) share their knowledge with others. Assessment criteria are 1) Accuracy 2).Consistency 3).Imagination style 4)Transmission of works and 5.) Creativity, it was found that the evaluation of Story of the caste of color had a level of 90.56, which was the most criterion. and the mean of the lessons on Collaged interiors was at a level of 74.90, a moderate threshold. and the mean in all aspects was at a high level, which was 82.26 and the satisfaction on learning skills from learning the art subject on the elements of art. Most students can art. Presentation of work using technology media to be successful At a high level, 48.50 percent of the students were able to communicate. Can convey meaning in art on their own. At the lowest level, 3.00 percent

Keywords: 4MAT System /learning skills/satisfaction

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียนสาธิตฯ ภายใต้สถานการ์โรคระบาดโควิด-19 ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารระบบโปรแกรม google classroom เป็นระบบที่ทันสมัยตอบโจทย์การเรียนรู้ในปัจจุบัน เป็นการใช้เทคโนโลยีการสอนแบบออนไลน์ ที่นักเรียนและอาจารย์ผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการเรียนด้วยกันตามตารางเวลาเรียนปกติ รวมถึงการมอบหมายงานเรียนและส่งงานผ่านระบบโปรแกรม google และในปัจจุบันสถานการณ์เปลี่ยนไปทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของบริบทคนไทยทั้งประเทศ การจัดกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ การพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ รูปแบบ

การสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT เป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้นำไปใช้ในการเรียนที่มีประโยชน์ในการช่วยให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จากหลักสูตรการศึกษาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะทัศนศิลป์ มุ่งพัฒนาให้ ผู้เรียนเกิดให้เกิดการพัฒนา ทางด้าน ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การถ่ายทอดความรู้สึก ความเข้าใจ องค์ประกอบศิลป์ ทัศนธาตุ สร้างและนำเสนอ ผลงานทางทัศนศิลป์ จากจินตนาการ สามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม ใช้เทคนิคในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิพาก วิจารณ์ งานทัศนศิลป์ นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เห็นคุณค่างานศิลปะ การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา การจัดการศึกษามุ่งเน้นให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตและสอดคล้องกับความต้องการในสังคมในโลกอนาคต ความก้าวหน้า ความทันสมัย เท่าทันต่อเหตุการณ์ ในด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองโลก การพัฒนานักเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้อง แนวคิดและหลักการในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน คือ "โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สถานศึกษาคุณภาพชั้นนำสู่สากล" การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทางด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นผู้นำ เตรียมพร้อมเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก การพัฒนานักเรียนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาทักษะของนักเรียนสร้างองค์ความรู้แบบองค์รวมเชื่อมโยงกันภายในกลุ่มสาระและกลุ่มสาระอื่นๆ การศึกษาที่มุ่งเน้นนักเรียนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร การใช้ภาษาในการสื่อสารที่โรงเรียนสาธิตฯให้ความสำคัญกับภาษาสากล

ดังนั้นเพื่อการพัฒนานักเรียนให้เกิดคุณลักษณะตรงตามเป้าหมายของหลักสูตรผู้สอนจึงได้นำวิธีการการจัดการเรียนรู้วิชาศิลปะเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มาวิจัยในครั้งนี้

วัตถุประสงค์

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1.เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

2.เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อทักษะการเรียนรู้จากการเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT

ขอบเขตการวิจัย

1.ขอบเขตด้านประชากร/กลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่กำหนดการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

กลุ่มตัวอย่างคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 39 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2.ขอบเขตด้านเนื้อหา

หลักสูตรการศึกษาแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 1 ทัศนศิลป์ โดยใช้เอกสารแบบฝึกทักษะการเรียนรู้ทางศิลปะ โดยการใช้บทเรียน 12 เรื่อง คือ 1)Expressive figures 2)Still life with flowers 3)Collaged interiors 4)The Great Barrier Reef 5)Pastel portrait 6)The line (straight line, line, oblique line) 7)The creation of visual arts based on initiative. 8)Lines (using different types of lines. Create a tree image) 9)Line (line drawn line, curve line) 10)color hot / cold caste 11)Story of the caste of color 12)Line Elements

ตัวแปร

1. ตัวแปรต้น คือ การเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT ด้วยการใช้บทเรียน 12 เรื่อง

2. ตัวแปรตาม คือ ทักษะการเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT

กรอบความคิดการวิจัย

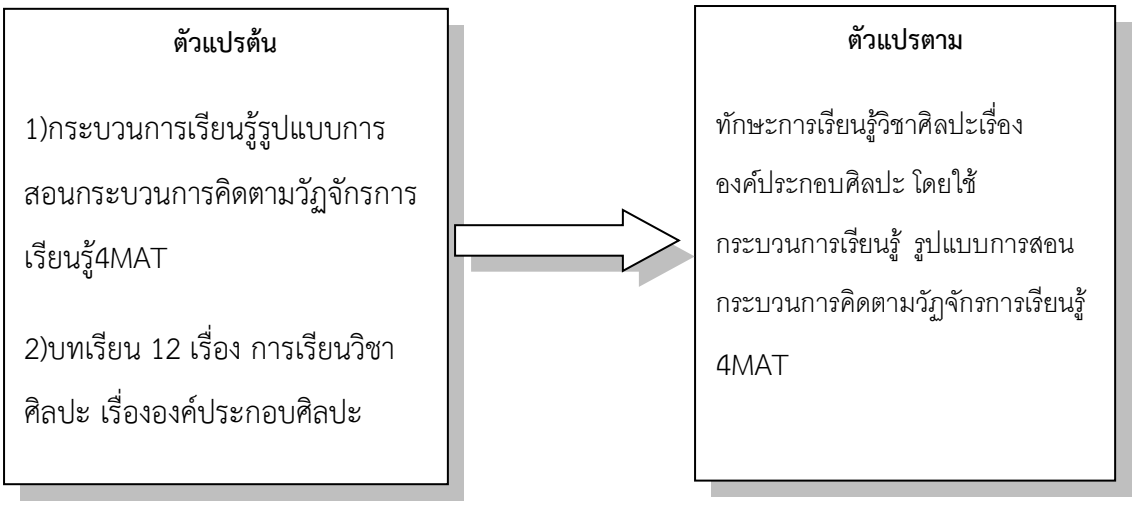

แนวคิดทฤษฎี

องค์ประกอบทางศิลปะ เป็นหลักที่สำคัญสำหรับผู้สร้างสรรค์ ทางด้านรูปทรง เกิดจากการนำเอาองค์ประกอบต่างๆ ของศิลปะ ได้แก่ เส้น, สี, แสงและเงา รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว ฯลฯ มาจัดเข้าด้วยกันให้เกิดความงามทางศิลป์ ต้องอาศัยหลักองค์ประกอบศิลป์ มาประยุกต์ ดัดแปลง สร้างสรรค์ ตามสัดส่วนรูปร่างรูปทรงเพื่อให้เกิดผลงานเกิดความงดงาม สิ่งต่างๆ ที่เราควรนำมาใช้ประกอบเข้าด้วยกัน คือ จุด, เส้น, รูปร่าง รูปทรง, สี, ลักษณะผิว ส่วนประกอบต่างๆ ของศิลปะนำมาจัดประสานสัมพันธ์กัน ให้เกิดคุณค่า ทางความงาม เราเรียกว่า องค์ประกอบศิลป์ (Composition) ดังนี้ 1) สัดส่วนของภาพ (Proportion) 2)ความสมดุลของภาพ (Balance) 3)จังหวะลีลาของภาพ (Rhythm) 4)การเน้นหรือจุดเด่นของภาพ (Emphasis) 5)เอกภาพ (Unity) 6)ความขัดแย้ง(Contrast) 7)ความกลมกลืน(Harmony)

รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบโฟร์แมทซิสเต็ม (4MAT System) เป็นทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความถนัดของผู้เรียนและส่งเสริมการใช้สมองทั้งสองซีก ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิด

ประสิทธิภาพในการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ โดยเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุขกระบวนการจัดการข้อมูลลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ 4 แบบ คือ1) ผู้เรียนที่ถนัดการเรียนรู้โดยจินตนาการ 2)ผู้เรียนที่ถนัดการวิเคราะห์ 3) ผู้เรียนที่ถนัดการใช้สามัญสำนึก และ 4)ผู้เรียนที่ถนัดการรับรู้จากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมและนำสู่นี้นับเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจและเหมาะสมแก่การนำไปประยุกต์ใช้เป็นอย่างยิ่ง

ดังนั้นขั้นตอนการเรียนรู้จะมีทั้งสิ้น 8 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างประสบการณ์ (สมองซีกขวา) ครูสร้างประสบการณ์ด้วยการกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเชื่อมโยงประสบการณ์ที่รับรู้ให้เป็นของตนเอง

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ประสบการณ์ (สมองซีกซ้าย) ครูให้ผู้เรียนสะท้อนความคิดจากประสบการณ์และตรวจสอบประสบการณ์ที่ได้รับรู้

ขั้นที่ 3 บรูณาการการสังเกตไปสู่ความคิดรวบยอด (สมองซีกขวา) ครูให้ข้อมูลข้อเท็จจริง และจัดกิจกรรมบูรณาการให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอด

ขั้นที่ 4 พัฒนาความคิดรวบยอด (สมองซีกซ้าย) ครูให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลหรือข้อเท็จจริงตามทฤษฎีหรือความคิดรวบยอด เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์และไตร่ตรองประสบการณ์ที่รับรู้อย่างถี่ถ้วน

ขั้นที่ 5 ปฏิบัติและปรับแต่งเป็นแนวคิดของตนเอง (สมองซีกซ้าย) ผู้เรียนลองปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับรู้โดยผ่านประสาทสัมผัสเพื่อพัฒนาแนวคิดและทักษะต่าง ๆ

ขั้นที่ 6 สร้างชิ้นงานตามความถนัด/ความสนใจ(สมองซีกขวา) ผู้เรียนปรับปรุงสิ่งที่ปฏิบัติด้วยวิธีการและบูรณาการเป็นองค์ความรู้ของตนเอง

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ (สมองซีกซ้าย) ผู้เรียนวิเคราะห์สิ่วที่รับรู้ แล้วนำไปประยุกต์หรือดัดแปลงสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

ขั้นที่ 8 แลกเปลี่ยนความรู้ของตนกับผู้อื่น (สมองซีกขวา) ผู้เรียนแลกเปลี่ยนสิ่งที่ได้เรียนรู้มากับผู้อื่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. บทเรียนการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะการเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 12 เรื่อง ดังนี้ 1)Expressive figures 2)Still life with flowers 3)Collaged interiors 4)The Great Barrier Reef 5)Pastel portrait 6)The line (straight line, line, oblique line) 7)The creation of visual arts based on initiative. 8)Lines (using different types of lines. Create a tree image) 9)Line (line drawn line, curve line) 10)color hot / cold caste 11)Story of the caste of color และ12)Line Elements

2. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะการเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT

3. แบบประเมินความสามารถด้านการวาดภาพทักษะการเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT ชนิดเกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อทักษะการเรียนรู้จากการเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 5 ข้อ

คะแนนประเมินทักษะ ความหมายของค่าระดับคะแนน ดังนี้

90.00%-ขึ้นไป แทนด้วย 5 หมายถึง มากที่สุด

80.00%-89.00 % แทนด้วย 4 หมายถึง มาก

70.00-79.00 % แทนด้วย 3 หมายถึง ปานกลาง

60.00-70.00 % แทนด้วย 2 หมายถึง น้อย

50.00 % ลงมา แทนด้วย 1 หมายถึง น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1) วางแผน และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้
2) จัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์
3) ปฏิบัติกิจกรรมทักษะการเรียนรู้ทางศิลปะและตอบแบบสอบถาม
4) เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างการปฏิบัติ
5) วิเคราะห์ข้อมูล
6) สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการบทเรียนวาดภาพระบายสี โดยใช้ค่าร้อยละ (%) ประเมินผลการเรียนรู้

1. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์จากการคุณภาพของผลงานที่ได้จากการการทำแบบฝึกทักษะการเรียนรู้ทางศิลปะ

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลi

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในการแปลความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล สัญลักษณ์ที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ (%) ประเมินผลการเรียนรู้เกณฑ์การประเมินทางด้านศิลปะ

วิธีการวิจัย

1.นำมาสร้างเกณฑ์การประเมินทางด้านศิลปะ สามารถสรุปได้ คือ แบ่งตามเกณฑ์การประเมินทางด้านศิลปะคือ ดังนี้ 1) ความถูกต้องแม่นยำ 2) ความสอดคล้อง 3) ลีลา จินตนาการ 4) การถ่ายทอดผลงาน และ5) ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยผ่านกระบวนการทำงานโดยการใช้บทเรียน 12 เรื่อง

2. ดำเนินการสอนตามกระบวนการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิชาศิลปะ เรื่ององค์ประกอบศิลปะ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT

ผลการวิจัย

จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โครงการภาคภาษาอังกฤษ ชั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 /1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

ชั้น	ชาย	หญิง	รวม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1	9	10	19
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2	8	12	20
รวม	**17**	**22**	**39**

จากตารางที่ 1 แสดงจำนวนจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โครงการภาคภาษาอังกฤษ ชั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 /1จำนวน 19 คน และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 คน รวมเป็นจำนวน 39 คน

ตารางที่ 2 แสดงการประเมินตามเกณฑ์การประเมินทางด้านศิลปะการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการเรียนรู้ รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT

ข้อ/ ใบงานเรื่อง	เกณฑ์การประเมินทางด้านศิลปะ ค่าเฉลี่ย (%)					ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)
	ความถูกต้องแม่นยำ	ความสอดคล้อง	ลีลาจินตนาการ	การถ่ายทอดผลงาน	ความคิดสร้างสรรค์	
1)Expressive figures	67.70	75.80	79.03	88.15	84.76	79.09
2)Still life with flowers	66.00	76.00	83.46	81.03	76.30	76.56
3)Collaged interiors	65.56	78.27	78.56	78.56	73.56	74.90
4)The Great Barrier Reef	68.42	76.54	86.12	86.34	86.89	80.86
5)Pastel portrait	66.07	76.50	93.06	81.03	86.70	80.67
6)The line	75.56	78.27	88.56	78.56	93.56	82.90
7)The creation of visual arts based on initiative	78.56	79.56	98.56	87.56	82.56	85.36
8)Lines (using different types of lines. Create a tree image)	76.44	76.44	86.44	96.44	86.44	84.44
9)Line	74.00	86.00	83.00	81.03	86.00	82.00
10)color hot / cold caste	85.56	88.27	78.56	78.56	83.56	82.90
11)Story of the caste of color	88.56	89.56	98.56	87.56	88.56	90.56
12)Line Elements	87.56	89.56	88.56	87.56	81.56	86.96
ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)	**74.99**	**80.89**	**86.87**	**84.36**	**84.20**	**82.26**

จากตารางที่ 2 พบว่า การประเมินตามเกณฑ์การประเมินทางด้านศิลปะการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT ค่าเฉลี่ยของบทเรียนเรื่อง Story of the caste of color จากการประเมินตามเกณฑ์ ที่ 1) ความถูกต้องแม่นยำ 2) ความ

สอดคล้อง 3) ลีลา จินตนาการ 4) การถ่ายทอดผลงาน และ5) ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีระดับ 90.56 อยู่ในเกณฑ์การประเมินมากที่สุด และค่าเฉลี่ยของบทเรียนเรื่อง Collaged interiors อยู่ในระดับ74. เกณฑ์การประเมินปานกลาง และค่าเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ 82.26

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจต่อทักษะการเรียนรู้จากการเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT

ทักษะการเรียนรู้	**ระดับค่าคะแนน(%)**				
	5	**4**	**3**	**2**	**1**
1)นักเรียนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ในการเรียนออนไลน์ด้วยตนเอง	42.40	36.40	21.20		
2)นักเรียนเข้าใจเนื้อหากิจกรรมการสอนเรื่ององค์ประกอบศิลปะ 7 อย่าง ได้แก่ 1)จุด 2)เส้น 3)รูปร่าง 4)รูปทรง 5)แสงเงา 6)น้ำหนัก 7)สี และนำมาสร้างงานศิลปะด้วยตนเองได้	24.20	39.40	33.30	3.00	
3.นักเรียนค้นคว้า แสวงหาความรู้ สืบค้นข้อมูล หาคำตอบจากแหล่งสารสนเทศได้ด้วยตนเอง	21.20	45.50	33.30		
4.นักเรียนสามารถปฏิบัติงานวาดภาพระบายสีผลงานศิลปะ การนำเสนอผลงานด้วยสื่อเทคโนโลยี ให้เกิดผลสำเร็จ	15.20	48.50	36.40		
5.นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร สื่อความหมายในงานศิลปะได้ด้วยตนเอง	24.20	27.30	36.40	9.10	3.00

จากตารางที่3 พบว่าความพึงพอใจต่อทักษะการเรียนรู้จากการเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT .นักเรียนส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติงานวาดภาพระบายสีผลงานศิลปะ การนำเสนอผลงานด้วยสื่อเทคโนโลยี ให้เกิดผลสำเร็จ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 48.50 นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร สื่อความหมายในงานศิลปะได้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 3.00

อภิปรายผล

การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนด้วยกระบวนการการพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาจำนวน 39 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลรูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT มีขั้นตอนการเรียนรู้จะมีทั้งสิ้น 8 ขั้นตอนดังนี้ 1) สร้างประสบการณ์ 2) วิเคราะห์ประสบการณ์ 3) บรูณาการการสังเกตไปสู่ความคิดรวบยอด 4) พัฒนาความคิดรวบยอด 5) ปฏิบัติและปรับแต่งเป็นแนวคิดของตนเอง 6) สร้างชิ้นงานตามความถนัด/ความสนใจ 7) วิเคราะห์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ และ 8) แลกเปลี่ยนความรู้ของตนกับผู้อื่น นำมาสร้างเกณฑ์การประเมินทางด้านศิลปะ สามารถสรุปได้ คือ แบ่งตามเกณฑ์การประเมินทางด้านศิลปะคือ ดังนี้ 1)ความถูกต้องแม่นยำ 2).ความสอดคล้อง 3).ลีลา จินตนาการ 4) การถ่ายทอดผลงาน และ5.)ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยผ่านกระบวนการทำงานโดยการใช้บทเรียน 12 เรื่อง ผู้สอนได้นำกระบวนการจัดการสอน โดยให้นักเรียนการทำงานโดยการใช้ใบงานทัศนศิลป์ โดยใช้เอกสารแบบฝึกทักษะการเรียนรู้ทางศิลปะ มีใบงาน 12 เรื่อง พบว่า การประเมินตามเกณฑ์การประเมินทางด้านศิลปะการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT ค่าเฉลี่ยของบทเรียนเรื่อง Story of the caste of color จากการประเมินตามเกณฑ์ ที่ 1) ความถูกต้องแม่นยำ 2) ความสอดคล้อง 3) ลีลา จินตนาการ 4) การถ่ายทอดผลงาน และ5) ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีระดับ 90.56 อยู่ใน เกณฑ์การประเมินมากที่สุด และค่าเฉลี่ยของบทเรียนเรื่อง Collaged interiors อยู่ในระดับ74. เกณฑ์การประเมินปานกลาง และค่าเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ 82.26 ความพึงพอใจต่อทักษะการเรียนรู้จากการเรียนรู้วิชาศิลปะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT .นักเรียนส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติงานวาดภาพระบายสีผลงานศิลปะ การนำเสนอผลงานด้วยสื่อเทคโนโลยี ให้เกิดผลสำเร็จ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 48.50 นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร สื่อความหมายในงานศิลปะได้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 3.00 สอดคล้องกับภัทรา อุ่นทินกร(2564) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาของ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่าการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ มากที่สุด 2)ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ .05 และ 3) ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และธัญรส ศรีมาศ. (2563).ได้การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

และความคิดสร้างสรรค์วิชาศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MATพบว่าน พบว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT จะมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT สามารถส่งเสริมความสามารถในการเรียนและความคิดสร้างสรรค์วิชาศิลปะ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่4 ได้ เป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้นำไปใช้ในการเรียนที่มีประโยชน์ในการช่วยให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ใช้เทคนิคในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรกระบวนการการพัฒนาสามารถแสดงให้เห็นว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยการทำงานให้สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เหมาะสม ไปปรับใช้ในการเรียนการสอนนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ

2. ครูผู้สอนควรคำนึงถึงระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้แต่ละกิจกรรม ให้นักเรียนแสวงหาความรู้ให้นักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมแล้วนักเรียนช่วยกันสรุปกระบวนการเรียน ให้สอดคล้องกับทุกกิจกรรมการเรียนรู้

3.ให้นักเรียนร่วมกันนำเสนอผลงานการเรียน สามารถพัฒนานักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

4.สามารถนำไปเป็นต้นแบบให้นกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาอื่นๆได้นำไปพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบการสร้างรูปแบบการสอนโดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

2. การจัดการเรียนรู้ตามการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการเรียนรู้ รูปแบบการสอนกระบวนการคิดตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MATอย่างต่อเนื่อง

รายการงอ้างอิง

ภาษาไทย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ_. (2553). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). แนวปฏิบัติการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ

กรมวิชาการ.กระทรวงศึกษาธิการ. (253). ความคิดสร้างสรรค์หลักการทฤษฎีการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภา.

กาญจนา หีดชนาและคณะ.(2564). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ตามรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร.บทความวิจัย.วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์. ปีที่ 8 ฉบับที่ 11 เดือน พฤศจิกายน 2564.หน้า207-220.

ธัญรส ศรีมาศ. (2563).การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคิดสร้างสรรค์วิชาศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT.ปริญญานิพนธ์.การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นิตยา วงศ์ชูและคณะ.(2555). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ เรื่องการวาดภาพระบายสีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์.วารสารศึกษาศาสตร์.มหาวิทยาลัยขอนแก่น.ปีที่ 35 ฉบับที่ 4 ตุลาคม - ธันวาคม.หน้า42-49

ประยงค์ มาแสง.(2542).การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนวิชาศิลปศึกษา โดยใช้แบบฝึกที่เน้นการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือ.ชัยภูมิ :

ประภัสสร สมสถาน.(2564). การหาประสิทธิภาพและผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง คำราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์ หมวดร่างกายวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนานาชาติยูนิตี้คอนคอร์ด จังหวัดเชียงใหม่.บทความวิจัย.วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ ปีที่ 31 ฉบับที่ 1 (มกราคม–มิถุนายน).หน้า 1-14.

พรพรรณ อินทร์ไทยวงศ์. (2553). การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมพัฒนากระบวนการคิดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภัทรา อุ่นทินกร.(2564).การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างทักษะ ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. Journal of Roi Kaensarn Academi .ปีที่ 6 ฉบับที่ 12 ประจำเดือนธันวาคม.หน้า50-59

ภุชพงษ์ โคตรบัญชา.(2547) . การสร้างบทเรียนโปรแกรมวิชาศิลปศึกษา เรื่อง การเขียนภาพระบายสีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 . รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

รามริน เกื้อกูล และคณะ.(2561).การพัฒนาหลักสูตรทัศนศิลป์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนกันตังรัษฎาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13.บทความวิจัย.วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ. ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (ม.ค. – มิ.ย.).หน้า 283-293.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2555). กระทรวงศึกษาธิการแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ทักษะการคิด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับมัธยมศึกษา.โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด 79 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร 10900

ภาษาอังกฤษ

Office of Academic Affairs and Educational Standards. (2010). Guidelines for organizing activities for student development According to the Core Curriculum of Basic Education, B.E. 2551. Print No. 2. Bangkok: The Agricultural Cooperative of Thailand Public Company Limited.

Ministry of Education_. (2010). Guidelines for Curriculum Management According to the Core Curriculum of Basic Education, B.E. 2551. Second Edition, Bangkok: Agricultural Cooperative Association of Thailand Printing House Co., Ltd.

Ministry of Education. (2014). Measurement Practice Guideline and evaluating learning outcomes According to the Core Curriculum of Basic Education, B.E. 2551. 4th edition, Bangkok.

Department of Academic Affairs, Ministry of Education. (253). Creativity, principles of teaching and learning theory. Evaluation measurements. 2nd printing, Bangkok: Teachers Council of Thailand printing house.

Kanchana Hidchana et al.(2561). Development of a learning activity series on the subject of creative arts art learning subject group visual arts According to Harrow's teaching style in conjunction with a concept map. For students in grade 6, Wat Khan Ngoen Community School, Lang Suan District, Chumphon Province. Research article. Mahachulalongkornrajavidyalaya University Journal. Year 8, No. 11, November 2021. Pages 207-220.

Thanyaros Srimas. (2020). Education on learning achievements. and creativity in art subjects of 4th grade students Received a 4 MAT learning management. Thesis. Study according to the Master's Degree Program. Department of Educational Science and Learning Management, Faculty of Education Srinakharinwirot University.

Nittaya Wongchoo et al.(2012). the development of artistic creativity about drawing and coloring of students in grade 5 by creative learning management. Journal of Education, Khon Kaen University. Vol. 35 No. 4 October - December. Pages 42-49.

Prayong Ma Saeng.(1999) The development of artistic creativity of Prathomsuksa 6 students studying art education. By using the exercises that focus on cooperative group activities. Chaiyaphum :

Prapassorn Somsathan.(2564). Finding the efficiency and the results of the use of the finished lesson on the subject of royal words for the monarch. Thai body section for Thai students in grade 4 at Unity Concord International School Chiang Mai Province. Research Articles. Journal of Payap University, Vol. 31, No. 1 (January-June). Pages 1-14.

Pornphan Inthaiwong. (2010). A Study of the Effects of Learning Management through a Thinking Process Development Activity Set on Science Learning Achievement and the Ability to Think and Solve Scientific Problems of Mathayom Suksa 1 Students, Master of Education Thesis. (Secondary Education) Srinakharinwirot University

Patra Untinakorn.(2564). Developing an Integrated Learning Management Model to Enhance 21st Century Skills for Elementary School Students of Suan Sunandha Rajabhat University Demonstration School. Journal of Roi Kaensarn Academi .Year 6, Issue 12, December. Pages 50-59.

Phuchapong Khotbancha.(2004) . Creating an Art Education Program Lesson on Writing Painting for Grade 6 Students . Independent Study Report, Master of Education. Khon Kaen University.

Ramrin Kuakul and faculty. (2018). Development of visual arts curriculum for lower secondary school. Kantang Ratsada Suksa School Secondary Education Service Area Office, District 13. Research Articles. Journal of Education, Thammasat University, Vol. 11, No. 1 (Jan. – Jun.). Pages 283-293.

Office of Academic Affairs and Educational Standards Office of the Basic Education commission.(2012). Ministry of Education Guidelines for organizing learning activities for the development of thinking skills according to the Core Curriculum of Basic Education B.E. Secondary school. The Agricultural Cooperative Association of Thailand Co., Ltd. 79 Ngamwongwan Road, Ladyao, Chatuchak.Bangkok 10900